

התור בני סוף הוא מחזה שכיח ליד קופת כל קולנוע

זמן שווה 50 פרטה

רופא תל-אביב אחד נוהג זה שנים לראות כל סרט המוצג באחד מ-13 בתי הקולנוע בעיר. אין הוא היחיד העושה כך. הוא עצמו מכיר לפחות חמישה אנשים הנוהגים בדיקו כמותו. אלה הם אשתו ושתי משפחות שכנות הגרות עמו בבית. כי ששה אלה הולכים לקולנוע יחדיו.

הרופא, שעלה מבודפשט, הונגריה, הביא משם לא רק את מנהג ביקור הקולנוע הכמעט יומי אלא גם מנהג חשוב לפחות במידה שווה: רכישת כרטיסים למפרי, בחנות מיוחדת לדבר. בבודפשט היה מנוי בחנות זאת, נאלץ לשלם דמי חברות שנתיים גבוהים. בתל-אביב הוא מסתפק בחברות קבועה לקהל הלקוחות של חנות מכירת הכרטיסים המרכזית בצפון תל-אביב, החנות רוקוקו ברחוב דיזנגוף 93.

באולם וביציע. קרוב ורחוק

תמורת 50 פרטה לכרטיס הוסך לעצמו הרופא עשרות שעות עבודה שהיה מבלה אותן אחרת בהמתנה בתור לקופת הקולנוע. אין הוא היחיד העושה כך ונהנה משירות מכירת הכרטיסים של רוקוקו. כמותו נוהגים הפועלים השבים מעבודתם בארבע אחר הצהריים או הפקידים החופשיים כבר בשעה שלוש ורוכשים את כרטיסיהם במשרד רוקוקו המרוחק, ששני אשכנזי פתוחים מתשע עד אחת לפני הצהריים, משלוש עד שבע אחר הצהריים.

בין שהמקום הדרוש הוא קרוב או רחוק, באולם או ביציע, באמצע או בצד, הרי מוצע הכרטיס שלו תוך דקה, שתיים, ניתן להיות מיומן מראש ארבעה ימים למסרע, למשל מיום ראשון ליום חמישי.

ספורט, להקות וקונצרטים

כי רוקוקו אינו מצטיין רק בשירות מכירת כרטיסי קולנוע, החוסך תמורת 50 פרטה לכרטיס, שעות המתנה ארוכות. רוקוקו גם מבטיח כרטיסים להופעות ספורט (מלאצ'יו-רומא ועד למפגש הטניס יוגוסלביה - ישראל), להופעות להקות (מנובב עד רקדנית הבטן דליה) וכמובן קונצרטים, כשל החזן קיסובצקי.

ומכיוון שרוב מבקרי הקולנוע נוטים לנצל את מוצאי השבת לביקורם השבועי, לפחות, אחד ורוקוקו באמצעים מיוחדים להבטחת אפשרות ביצוע הביקור השבועי בקולנוע. כבר ביום החמישי אפשר להזמין בכשרדיו כרטיסים למוצאי שבת, כל שעל המזמין לעשות הוא לשוב ליום המחרת, לגשת לאשנב המיוחד, ולקבל, ללא כל תור, את כרטיסו למוצאי שבת במעטפה הנושאת את שמו והמכילה מלבד חשבון המחיר, לעתים גם את העודף כשהתגלה שהכרטיסים היו זולים משמנהגו רוקוקו ציפו.

באשנב, באופניים ובטלפון

בכך רואה רוקוקו את תפקידו: לשרת את הקהל בכל יכולתו. משך ארבע שנות קיומו הלך רוקוקו במסלול זה, הסתפק בתמורתו הקטנה (בהשוואה ל-20% ממחיר הכרטיס המקובלים בתנויות דומות בארצות-הברית ובמערב-אירופה).

אם רוקוקו הסתפק בתמורה קטנה לחסכון הזמן הגדול של לקוחו, הוא לא הסתפק בשירות קטן. כיום כבר עומדים לרשותו שליחים רוכבי-אופניים, המביאים בשעת הצורך, כרטיס-לפיד-ירישה-הלכות מן הקולנוע. בעתיד הקרוב יפתח רוקוקו גם בשירות טלפוני, שיאפשר למבקר הקולנוע לצלצל לרוקוקו, להזמין את כרטיסו, ולקבלו, כעבור דקות מספר, בביתו על-ידי שליח של רוקוקו.

הסוף לכל תור הוא התיצאה של שירות מכירת הכרטיסים

ספרים

מקור

מצג אלתרמן

מאז החל להופיע באורח לא-קבוע בפנית העמוד הפנימי של גליונות יום ו' של דבר לפני 12 שנים, הפך הסופר השביעי למוסד לאומי מוכר ולעמדת צלפים מדינית שקליעותיה אינן מכדיעות, אומנם, בקרבות הפוליטיים, אך עשויות לתרום להם חלק חשוב.

המדור העתונאי נכנס להיכל הנצח לאחר שכוונס בשני כרכים, המקיפים כל אחד תקופה של שש שנים וכתריסר תריסרי שירים, שהאחרון בהם יצא לא מכבר. שלא כקודמו, בו כונו כמעט כל חיצי הביקורת כלפי חוק, מפשיל הכרך החדש את שרוליו לספל בחיכוחים פנימיים מרים, קובע עמדה בכל אחד מהם. עמדות אלה מצטרפות כמעט ל"מצע מדיני עצמאי, המבוע ברגש עמוק ו"דמיון לא-נדלל.

מדיניות חוץ ופנים. במדיניות-החוץ, פוסל מצע זה ברית עם ארצות-הברית (א.א. סימני תקות אנוש ואת דיגלו / בל יתיימר לשאת הבית הלבן... / לא הוא יהיה מנהיג תבל ומגינה / שכן פניו כיום הם פני הס"כנה...) ועם ברית-המועצות («כל השליט - גואל, כל הנופל - בגד. / צידקו של ה"שלטון / הוא השלטון עצמו»).

במדיניות הפנים הוא מבקר בחריפות את היצ"כ («קשה קצת לתאר בשכל הבריא / את יום הערבה ואת צוקי מנהיג... / בהנהגת ה"מועדון המסחרי».) בחריפות רבה יותר את מפ"ם («מכך, ראוי לקנאה זה הכושר ל"הור / כמחצית היובל בלי ריפוט ובלו עו"בש / בעניינים כל כך עצומות - אל ה"אור, / בשפתיים כל כך תתומות - אל ה"חופש».) מה שאינו מונע אותו לתבוע ל"צרפה לממשלה («האנשים הללו מוכרחים לשוב / אל השרות, אל השרות, אל הצמ"רת!») כשמתפת למפא"י («מפלגה גדולה, / חזקה, עממית, צורך עם וגאולה»).

את המלחה האמריקאית («מה מצטרף מזה? רק יתר תלות נרצעת / או גם קצת עמידה עצמית וקצת ביסוס?») ואת השילומים מ"גרמניה («הפרט, בהושיטו ידיו אל הסחור / רות / צריך את הסוחר שבו לטרון מדעת».) מתריע על השחיתות («ושופע אתה לא שמות מבישים / למשל כדוגמת אל"קפו"נה, / לא! כי שמות אנשים שעבדו בכב"ר שים / וזמרו «המקדש יבונה»... / בצירוף של פרטים מאירי-עיניים / מי קנה מגר"שים / ובתים מי רכש / ומי סתם התבסס ב"ליל».) וזעק מרה על חוק העבירות נגד המדינה («כי חוקה של חירום זה טיבה ודי"נה: / היא אולי הקלושה בחומות המדי"נה... / על אף כל אולי יש להשאיר בה פרצות... / כדי לא להפכה בלי משים לחור"מה / שבונים אותה בין ממשלה ואומה».) ועל מעשי-ההחל הנעשים בשם הבטחון וה"רגש הלאומי למיעוטים («איך מכניסים אל נבלה קטנה / דברים כל-כך גדולים. האין זה פלא?»).

למקרא הספר, אי-אפשר שלא להיתפס ל"כוח המוסרי והשירי שבנו. אולם עם זאת אי אפשר שלא להרהר היררה-ר"ספק בדבר האפשרות של הגשמת מצע אלתרמן הלכה למעשה. קשה לאכול את העוגה ולהשאיר אותה שלמה.

(הסור השביעי; נתן אלתרמן; כרך שני; דבר; 430 עמודים; 3,900 ל"י.)

חדש וקריא

האכטוביגוראמיה של בנימין פראנקלין (שוקן; 290 עמודים; 2,400 ל"י). קורות חייו של אחד ממנהיגי החשובים של אמריקה בזמן מלחמתה לשחרור מעול אנגליה, שמאו נכתבו על-ידי לפני 170 שנה ביצרו להם מעמד של קלאסיקה לא-משעמ"מת" כלל, בצירוף מבחר מצויין של כתביו האחרים.

זכרונותיו של קאזאנובה (תבל; 464 עמודים; 3,900 ל"י). הימנון לחוסר האחריות, כתוב בידי המפורסם-בהוללי-העולם, שסיגנונו נחשב בעבר לנועז ומוס"ק, מצלצל כיום כמסוייג ותמים למדי.

השם נקבע בתקופה בה כללו עמודי דבר שבעה טורים, שמדור זה היה האחרון בהם בעמודו. הוא נשאר בתקופה למרות שכיום מחולקים עמודי דבר לתשעה טורים.

מוסיקה

תרבות מקורית

מאזיני הרדיו שקבעו את המחוג בתח"גות ציריך, וינה או אתונה, יכלו להקשיב לתזמורות השונות תחת ניצוח של מנצח ישראלי - ארתור גלברון. אך כאשר סו"בבו את כפתורי מקלטיהם לירושלים לא שמי עו את הקרניים מכריז אף פעם: «והינה תוכנית תזמורתית בניצוחו של ארתור גלברון!»

כי גלברון מופע בארץ רק עם שתי תזמורות: תזמורת הגדנ"ע שנגניה הם ילדים מוכשרים ותזמורת הקיבוץ המאוחד, שנגניה הם חובבים.

שיפור האקוסטיקה. אין הסיבה כי חוסר כשרונו של גלברון, אותו הוא כבר הוכיח במלואו ב-41 שנותיו, עוד מאז הפליץ קהל קונצרטים ככנר ילד-פלא, וכתלמיד ה"מחבר האיטלקי הגדול אלפרדו קאזאלה כי שנות השלושים.

אך כשעלה ארצה לפני שמונה שנים זכה לקבלת פנים קרירה למדי, נאלץ לתכות שלוש שנים להופעה עם התזמורת הפילהרמונית. מצבו השתפר, לאחר מכן, כשהחל מנצח על תזמורת קול ישראל. אולם גם כאן לא החזיק הרבה זמן בשרביט המנצחים. באחד מימי השלישי של שנת 1951 חדל להופיע על במת ימ"א.

לכך גרם מכתב ששלח להנהלת קול ישראל. גלברון, ששאף להעלות את הרמה הנמוכה של התזמורת, הציע בשיחה פרטית עם קראל סלומון, המנהל המוסיקאי של הרדיו, להגדיל את במת ימ"א על מנת ל"שפר את האקוסטיקה, לבחון את נגני התזמורת כדי להחליף את אלה מביניהם ש"רמתם אינה מניחה את הדעת ואם אפשר כי נגנים צעירים ומוכשרים.

סלומון שמע את הצעות גלברון, יעץ לו להעלות בכתב. ברגע שכתב את המכתב, טוען גלברון, הגיע הקץ לקריירה שלו ב"ארץ. סלומון נטל את המכתב, הקריא את תוכנו לפני חברי התזמורת, הודיע לגלברון

מנצח גלברון

רק ילדי גדנ"ע וחברי קיבוץ

שחבריו נעלבו מגישתו, מסרביז לנגן תחת ניצוחו.

נומורוס נזולוס. גלברון יצא למסע ניצוח בחוף-לארץ, הצליח מאד אצל תזמורת של שירותי שירור אירופאיים. כשחזר לפני חודש ארצה נוכח לדעת סופית כי לא יוכל להניף את שרביטו אלא על ילדי הגדנ"ע וחברי הקיבוץ, הפסיק להשלות את עצמו, החליט לצאת את הארץ סופית.

קבע גלברון במרירות, ערב יציאתו אה הארץ: «שהו לקוי מאד בקול ישראל וב"תזמורת הפילהרמונית. קיים אצלם נומרוס נזולוס לגבי מנצחים מקומיים. הם שוכחים, כנראה, כי על-ידי מנצחים אורחים אי אפשר לבנות תרבות מוסיקה מקורית!»

ערב השידורים הקבוס לתזמורת קול ישראל מבניין ימ"א הירושלמי בן 660 המקומות.